

29. Međunarodni susret vinogradara i vinara

Sabatina® 2019

ORGANIZATORI
Zadružni savez Dalmacije Split
Hrvatska udruga vinarskih gradova

IZVJEŠĆE

s 29. Međunarodnog susreta vinogradara i vinara
SABATINA 2019.

7. – 10. studenog 2019.

Kaštela – Klis, Hotel Medena, Seget Donji

U organizaciji Zadružnog saveza Dalmacije i Hrvatske udruge vinarskih gradova, pod visokim pokroviteljstvom predsjednice RH Kolinde Grabar Kitarović, u Hotelu Medena u Segetu Donjem održan je 29. Međunarodni susret vinogradara i vinara Sabatina 2019. Pokroviteljstvom su Sabatinu podržali Ministarstvo poljoprivrede, Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta, Ministarstvo turizma, Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova EU, Hrvatski poljoprivredni zadružni savez, Splitsko-dalmatinska županija, Grad Kaštela i Općina Klis.

Uoči održavanja Sabatine 2019. organizator je održao dvije medijske konferencije – u Zadru 25. rujna 2019. i u Splitu 29. listopada 2019., na koje su se odazvali mediji s područja cijele Dalmacije i šire. Na obje konferencije mediji su informirani o ovogodišnjoj berbi grožđa u RH i Dalmaciji, te aktualnostima u prometu vina. Najavljen je Sabatina 2019. s programom i događanjima, te dvije posebne radionice u okviru programa: „Zaštićena oznaka izvornosti“ i „Kultura pijenja vina“. Također je upriličena degustacija, prezentacija i promocija vina i jakih alkoholnih pića sa zaštićenom oznakom izvornosti i oznakom Hrvatski otočni proizvod. Na medijskoj konferenciji u Splitu predstavljena je i nova monografija autora Želimira Bašića pod nazivom „Sjaj zadrugarstva u vinogradarskoj Kuni“.

Trodnevni program Sabatine, tјekom kojeg su održana brojna zanimljiva predavanja, radionice i degustacije, održan je 7.-10. studenog 2019. u Segetu Donjem, Hotel Medena. Organizatori Sabatine, Zadružni savez Dalmacije i Hrvatska udruga vinarskih gradova, imali su potporu znanstveno-stručnih i programskih suorganizatora: Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu Osijek, Institut za jadranske kulture i melioraciju krša Split, Institut za poljoprivredu i turizam Poreč, Znanstveni centar izvrsnosti za bioraznolikost i molekuralno oplemenjivanje bilja, Sveučilište u Splitu, Hrvatska gospodarska komora, Zadružni savez Slovenije, Federalni agromediterski zavod Mostar, Poljoprivredna, prehrambena i veterinarska škola Stanka Ožanića Zadar, Turistička zajednica grada Kaštela, Udruga Šušur iz Kaštel Lukšića, OPG Ivan Kuzmanić, Prasvetište Gospe od Stomorije i Hotel Medena.

Sabatini su se pridružili vinogradari, vinari, vinarske zadruge i tvrtke, ljudi iz struke, predstavnici ministarstava i drugih resornih institucija, ugostitelji, trgovci, mediji i drugi sudionici vezani uz vinogradarstvo i vinarstvo iz hrvatskih i inozemnih vinskih regija. Pored sudionika iz RH, Sabatina je privukla interes bosansko-hercegovačkih, slovenskih, crnogorskih, srpskih, makedonskih i talijanskih vinara i drugih gospodarskih subjekata vezanih uz vinogradarstvo i vinarstvo. Tijekom svečanog otvaranja 29. Sabatine, uz

prisustvo gotovo svih predstavnika pokrovitelja, uručena su priznanja za doprinos unaprjeđenju vinogradarstva i vinarstva, a uslijedio je potom i koktel dobrodošlice, te obilazak sajma vinogradarstva i vinarstva.

Priznanja Sabatina 2019.

Priznanje „Stanko Ožanić“ za životni doprinos unaprjeđenju vinogradarstva i vinarstva

MLADEN GAŠPAR Mostar

Priznanje „Stjepan Bulić“ za životni doprinos unaprjeđenju vinogradarstva

DANICA TADIN Kaštela

Priznanje „Mate Bobanović“

za višegodišnji samoprijegoran rad u vinogradarstvu i vinarstvu

LUKA MARELIĆ Čara

Priznanja uzornim vinogradarima

IVAN KUZMANIĆ Kaštela Novi

NEVEN VUINA Kaštela Štafilić

IVAN KOVAC MATELA Kaštela Sućurac

Povelja „Zlatan Plenković“ mladom vinogradarsko-vinarskom stručnjaku

(dodjeljuje Zlatan otok d.o.o. Sveta Nedelja)

ANA MUCALO Split

Priznanje hrvatskoj vinarskoj zadruzi

(dodjeljuje Hrvatski poljoprivredni zadružni savez)

POLJOPRIVREDNA ZADRUGA LOVAS Lovas

Zlatno pero Sabatine

za afirmaciju vinogradarstva, vinarstva, zadružarstva i Sabatine kroz medije

MLADEN KRNIĆ Split

Zlatna amfora Sabatine

za doprinos razvoju vinogradarstva na svom području

(dodjeljuje Hrvatska udružba vinskih gradova)

AGRONOMSKI FAKULTET ZAGREB

Povelja

za promociju i afirmaciju vinogradarstva i vinarstva putem umjetnosti

VINKO COCE (posthumno)

Laureati Sabatine 2019.

Na svečanom otvorenju nazočnima su se obratili i uputili pozdravnu riječ predsjednik Zadružnog saveza Dalmacije Lordan Ljubenkov, dekan Agronomskog fakulteta u Zagrebu prof. dr. sc. Zoran Grgić, načelnik općine Klis Jakov Vetma, predsjednik Gradskog vijeća grada Kaštela Ivan Udovičić, izaslanik predsjednika Vlade i pomoćnik ministricе poljoprivrede Zdravko Tušek, te izaslanik predsjednice RH i zamjenik župana splitsko-dalmatinskog Luka Brčić, koji je 29. Sabatinu proglašio svečano otvorenom. Prije samog svečanog otvaranja manifestacije, zasađena je spomen loza Sabatine 2019.

Tjekom trodnevnog programa održana su brojna zanimljiva predavanja, radionice i degustacije, a proizvođači vina i s ove Sabatine otišli su bogatiji za nova iskustva i znanja.

Prvi dan Sabatine održana je i prva praktična radionica „Stare sorte – inovativna vina“ pod vodstvom dr. sc. Gorana Zdunića iz Instituta za jadranske kulture i melioraciju krša.

Drugi dan Sabatine počeo je sa **uvodnim izlaganjima HAPIH-a** o vinogradarstvu i vinarstvu. Govorilo se o stanju tržišta vina, prilagodbi sortimenta klimatskim promjenama, loznom rasadničarstvu itd.

Nakon uvodnih izlaganja uslijedila je **radionica „Zaštićena oznaka izvornosti“** kojom je moderirala dr. sc. Sandra Petričević, a sudionicima je su prezentirane zaštićene oznake općenito i u sustavu vinarstva, te novi zakon o vinu.

Na vrlo posjećenom **znanstveno-stručnom skupu u organizaciji Agronomskog fakulteta** iz Zagreba čulo se niz interesantnih i aktualnih tema o vinogradarstvu poput: utjecaj klimatskih promjena na vinogradarsku proizvodnju, virusi vinove loze, aktulana dostignuća vinogradarsko-vinarske znanosti u svijetu i nova saznanja iz prošlosti vinogradarstva i vinarstva u Dalmaciji. Također su prezentirane teme iz područja vinarstva: malolaktična fermentacija, nova mana vina „light damage“ uzrokovana svjetлом, metode poboljšanja svježine u vinima, mineralne tvari kao parametar utvrđivanja autentičnosti vina, suvremene analitičke tehnike u kontroli kvalitete vina i sl.

Zadružna ura tradicionalna je prilika za susret upravitelja i predstavnika zadruga s područja cijele Hrvatske, a ove godine pridružili su nam se i predstavnici Zadružne Zveze Slovenije. Matjaž Podmišljak i Anita Jakuš predstavili su našim zadrugarima više zadruga iz različitih područja gospodarstva kao primjere dobre prakse, ukazali na probleme s kojima su se se slovenske zadruge susretale u svom poslovanju, posebice u području poreznih propisa, te načine rješavanja tih problema. Detektirali smo mnoge zajedničke prepreke u unaprjeđenju zadružnog poduzetništva, prepoznali modele za njihovo nadvladavanje, te zaključili kako bi iste modele valjalo preporučiti za primjenu na nadnacionalnoj razini, kao jedinstvene smjernice za razvoj europskog zadrugarstva.

Susret na zadružnoj uri također smo iskoristili za predstavljanje Prvog hrvatskog Muzeja vinogradarstva i vinarstva u Putnikovićima kao izvrsnog primjera razvoja nepoljoprivrednih djelatnosti u jednoj poljoprivrednoj zadruzi i njihovog stavljanja u službu razvoja poljoprivrede tog područja. Naime, Poljoprivredna zadruga Putniković je u svom zadružnom domu otvorila Muzej vinarstva i vinogradarstva, prvi ovakve vrste na području Hrvatske.

Kako je prošle godine obilježena 120-ta obljetnica djelovanja u kontinuitetu Poljoprivredne zadruge Kuna 1898., tom prilikom je Želimir Bašić, predsjednik Skupštine ZSD izradio monografiju „Sjaj zadrugarstva u vinogradarskoj Kuni“ u kojoj je opisao pravnopovijesni razvoj i djelovanju ove zadruge koja je preživjela sedam državnih režima, dva svjetska rata te Domovinski rat.

Na radionici „O vinogradarsko-vinarskoj struci – aktualno i popularno“, kao i uvijek tražilo se mjesto više. Uz vodstvo prof. dr. sc. Bernarda Kozine, ova radionica uvijek je interesantna i aktivna, uz vođeno i interaktivno kušanje različitih vina i pjenušaca.

Praktikum iz vinogradarstva i vinarstva Ministarstva poljoprivrede ponovno je privukao veliki broj zainteresiranih slušatelja s praktičnim temama poput analize berbe grožđa, utjecaja klimatskih promjena, štetnicima vinove loze, ekološkom vinogradarstvu i vinarsvu i sl.

Nakon toga uslijedila je još jedna interesantna **radionica pod nazivom „Kultura pijenja vina“** na kojoj se govorilo o zdravstvenim učincima i pozitivnim efektima umjerenog konzumiranja vina. Tako se govorilo u kulturi pijenja vina kroz stoljeća, te o vinu kao važnom sastojku mediteranske prehrane. Sudionici su mogli kušati kako se sirevi sljubljuju s vinima, a također je provedeno i mjerjenje alkohola u dahu kod pojedinih sudionika radioneice prije i nakon konzumiranja vina.

U subotu je održana i **radionica „Vođeno kušanje mladih vina“**, praktična i edukativna radionica na kojoj se degustiraju mlada vina proizvođača s područja cijele Hrvatske, te raspravlja o njima, a posebno povjesenstvo sastavljenod iskusnih i eminentnih enologa daje svoje mišljenje i naputke vezanih za očuvanje i eventualnog poboljšanja mladih vina. Radionica je javna te se svi posjetitelji na ovaj način mogu upoznati sa pozitivnim i negativnim svojstvima kušanih vina, te načinima za potencijalno uklanjanje mana, zbog čega nije ni čudno da je i ove godine ista bila izvrsno popraćena.

Na burzi i izložbi vina predstavilo se oko 500 proizvoda hrvatskih i inozemnih vinogradara i vinara, a na sajmu opreme, alata i repromaterijala za vinogradarstvo i vinarstvo svoje proizvode i usluge vezane za vinogradarstvo i vinarstvo predstavilo je oko 50 tvrtki.

Subotnje jutro na Sabatini sudionici s nestrpljenjem očekuju. Autobusi su se napunili te uputili na studijski obilazak. Prva destinacija koju su sudionici posjetili bio je vinograd OPG-a Ivana Kuzmanića u Kaštel Novom, gdje je održana prezentacija strojeva i opreme za vinogradarstvo tvrtke Agromehanika trgovina d.o.o. iz Bjelovara, kao i prezentacija Ministarstva poljoprivrede o primjeni antidrift mlaznica u vinogradarstvu. Nakon posjete vinogradu, plan je bio posjetiti Prasvetište Gospe od Stomorije i Biblijki vrt, međutim nepovoljni vremenski uvjeti preusmjerili su autobuse u Klis na Klišku tvrđavu. Sudionici su obišli Klišku tvrđavu, a potom je u Domu bio organiziran domjenak uz druženje i pjesmu.

Ocjenvani i prezentirani proizvodi na Sabatini 2019.

Na Sabatini 2019. pristiglo je na ocjenjivanje ukupno **369** uzoraka vina i jakih alkoholnih pića, od čega njih 346 ih je iz Hrvatske, a 23 iz inozemstva. Od toga je 133 uzorka buteljiranih vina, 70 uzorka jakih alkoholnih pića, 92 uzorka otvorenih i 74 uzorka mladih vina.

	UZORCI VINA I JAP-a			
	Buteljirana vina	Jaka alkoh. pića	Otvorena vina	Mlada vina
Brodsko-posavska županija	0	3	0	0
Dubrovačko-neretvanska županija	43	25	12	6
Istarska županija	0	1	0	0
Ličko-senjska županija	0	0	3	2
Osječko-baranjska županija	1	1	0	0
Primorsko-goranska županija	7	0	1	1
Sisačko-moslavačka županija	0	1	0	0
Splitsko-dalmatinska županija	23	17	42	13
Šibensko-kninska županija	4	7	3	3
Vukovarsko-srijemska županija	11	0	0	0
Zadarska županija	17	2	32	49
Zagrebačka županija i Grad Zagreb	10	11	0	0
HRVATSKA	116	68	90	72
Bosna i Hercegovina	15	2	2	2
Slovenija	2	0	0	0
INOZEMSTVO	17	2	2	2
UKUPNO	133	70	92	74

U petak navečer, dana 8. studenog 2019. svečano su uručeni pehari, medalje i diplome za proizvođače u kategoriji otvorenih i mladih vina, te su proglašena najbolja vina u tim kategorijama.

Svečanost proglašenja šampiona 29. Međunarodne manifestacije vinogradara i vinara, bila je šlag na kraju još jedne Sabatine. U subotu navečer 9. studenog 2019. svečano su uručene nagrade za buteljirane proizvode – vina i jaka alkoholna pića, kada su se doznali i šampioni Sabatine 2019.

NAJBOLJI PROIZVODI I PROIZVODAČI
u kategorijama otvorenih i mladih vina

Najbolje otvoreno crno vino
MERLOT BARRIQUE 2018. – ANĐEJKO VRSALJKO Nadin

Najbolje otvoreno bijelo vino
MARAŠTINA I MALVASIJA DUBROVAČKA 2018. – STJEPAN VUČEMILOVIĆ Zadar

Najbolje mlado crno vino
MERLOT 2019. – OPG ELVIS NIMČEVIĆ Nadin

Najbolje mlado bijelo vino
POŠIP 2019. – FRANO BANIČEVIĆ CAR Smokvica, otok Korčula

*Proizvođači najboljih otvorenih i mladih vina
Frano Baničević Car, Elvis Nimčević, Stjepan Vučemilović i Andelko Vrsaljk*

ŠAMPIONI SABATINE 2019.
u kategoriji buteljiranih proizvoda – vina i jakih alkoholnih pića

---

Šampion bijelih suhih i polusuhih vina i najbolje ocijenjeno vino
CHARDONNAY PRINCIPOVAC 2016. – ILOČKI PODRUMI d.d. Ilok

Šampion crnih suhih i polusuhih vina

MERLOT RESERVE 2011. – VINO MILAS Humac, Bosna i Hercegovina

Šampion pjenušavih vina

PJENUŠAC GOSPOJA 2016. – GOSPOJA PZ Vrbnik, otok Krk

Šampion vina sorte plavac

DINGAČ 2017. – PELJEŠKI VINOGRADAR d.o.o. Kuna Pelješka

Šampion vina sorte pošip

POŠIP ZURE 2018. – OBRT ZURE Lumbarda, otok Korčula

Šampion kvalitete jakih alkoholnih pića

CHERRY – DAVOR BOGDANOVIĆ Seoca

Šampion izgleda proizvoda

EDIVO Q 2018. – EDIVO d.o.o. Janjina

Najbolje ocijenjeni zadružni proizvod

DINGAČ 2013. – DINGAČ PZ I VINARIJA Potomje

Najbolje ocijenjeni Hrvatski otočni proizvod

MIRTA LIKER OD PLODA MIRTE – NATURA ANTUNOVIĆ Orebić

Najbolje ocijenjeni proizvod u kategoriji rakija i destilata

VILIJAMOVKA RAKIJA – STAVAL d.o.o. Cernik

Šampioni Sabatine 2019. s peharima u ruci

ŠAMPIONSKI PROIZVODI SABATINE 2019.

Šampion kvalitete bijelih suhih i polusuhih vina i najbolje ocijenjeno vino

CHARDONNAY
PRINCIPOVAC 2016.
Iločki podrumi d.d.
Ilok

Šampion kvalitete crnih suhih i polusuhih vina

MERLOT
RESERVE 2011.
Vino Milas, Humac
Bosna i Hercegovina

Šampion kvalitete
pijenjušavih vina

PJENUŠAC
GOSPOJA 2016.
Gospoja, PZ
Vrbnik, otok Krk

Šampion
izgleda proizvoda

EDIVO Q 2018.
Edivo d.o.o.
Janjina

Šampion kvalitete
vina sorte plavac

DINGAČ 2017.
Pelješki vinogradar d.o.o.
Kuna Pelješka

Šampion kvalitete
vina sorte pošip

POŠIP ZURE 2018.
Obrt Zure
Lumbarda, otok Korčula

Šampion kvalitete
jakih alkoholnih pića

CHERRY
Davor Bogdanović
Seoca

Najbolje ocijenjeni proizvod
u kategoriji rakija i destilata

VILJAMOVKA RAKIJA
Staval d.o.o.
Cernik

Najbolje ocijenjeni
zadružni proizvod

DINGAČ 2013.
Dingač, poljoprivredna
zadruga i vinarija, Potomje

Najbolje ocijenjeni
Hrvatski otočni proizvod

MIRTA LIKER od ploda mirta
Natura Antunović
Orebic

OTVORENA I MLADA VINA

Najbolje otvoreno crno vino
MERLOT BARRIQUE 2018.
Andelko Vrsaljko, Nadin

Najbolje otvoreno bijelo vino
MARAŠTINA I MALVASIJA DUBROVAČKA 2018.
Stjepan Vučemilović, Zadar

Najbolje mlado crno vino
MERLOT 2019.
OPG Elvis Nimčević, Nadin

Najbolje mlado bijelo vino:
POŠIP 2019.
Frano Baničević Car, Smokvica, otok Korčula

Voditeljica projekta
Zadružnog saveza Dalmacije
Miranda Žitko Vulić, dipl. oec.

Predsjednik
Zadružnog saveza Dalmacije Lordan
Ljubenkov, dipl. iur.